

OPTIMISMEN DALAR

EXPORTCHEFSINDEX
Första kvartalet 2023

SAMMANFATTNING

Business Swedens Exportchefsindex, EMI, fortsatte som väntat sin trendmässiga nedgång första kvartalet i år och ligger nu under 50-strecket. EMI föll med 5,2 enheter till 47,6 första kvartalet, från 52,8 fjärde kvartalet i fjol. Att index ligger under 50-strecket – som är skiljelinjen mellan optimism och pessimism – indikerar att exportföretagen har en dyster syn.

Det var framför allt synen i nuläget som drog ned EMI första kvartalet. EMI nuläge föll med 8,2 enheter till 53,2 första kvartalet, från 61,4 fjärde kvartalet. EMI prognos, som är delindex för de framåtblickande frågorna, föll mer måttligt med 2,2 enheter till 42,1 första kvartalet, från 44,3 fjärde kvartalet. Sammantaget signalerar det att exportcheferna trots nedgången fortsatt har en optimistisk syn i nuläget medan allt fler har en allt mer dyster syn när de blickar framåt.

Särskilt utmärkande i denna undersökning var det påtagliga fallet i exportföretagens syn på exportorderstockarna. Index föll med hela 14,5 enheter till 48,0 första kvartalet, från 62,5 fjärde kvartalet. Att index föll ner under 50-strecket signalerar att fler företag är missnöjda med sina exportorderstockar. Senast index låg under 50 var fjärde kvartalet 2020.

Index för exportföretagens syn på exportförsäljningen liksom lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget föll första kvartalet men ligger fortsatt kvar över 50-strecket. Det indikerar fortsatt optimism men nedgången indikerar att allt färre exportföretag har en optimistisk syn i nuläget. På tre månaders sikt kvarstår pessimismen bland exportföretagen både vad gäller exportförsäljningen och lönsamheten i exportförsäljningen.

Det var få ljuspunkter i årets första undersökning. En positiv signal kom dock från Asien där index för förväntad exportefterfrågan från regionen ökade kraftigt med hela 9,5 enheter till 62,5 första kvartalet, från 53,0 fjärde kvartalet. Även index för Nordamerika ökade och ligger nu strax över 50-strecket, vilket indikerar att exportföretagen har en optimistisk syn på förväntad efterfrågan från regionen. Även index för förväntad exportefterfrågan från Västeuropa samt Central- och Östeuropa ökade första kvartalet men ligger fortsatt kvar en bit under 50-strecket, vilket signalerar en fortsatt dyster syn på efterfrågan från Europa.

Den sammantagna bilden visar att allt färre exportföretag har en optimistisk syn i nuläget och att den dystra synen på exportutsikterna kvarstår när de blickar framåt. Att det är kylslaget på världsmarknaden är det ingen tvekan om men i takt med att inflationen faller tillbaka och centralbankerna kan ta det lite lugnare med sina räntehöjningar kommer efterfrågan tillbaka. Håll i, håll ut!

Nästa Exportchefsindex publiceras den 11 maj 2023.

Lena Sellgren
Chefekonom, Business Sweden

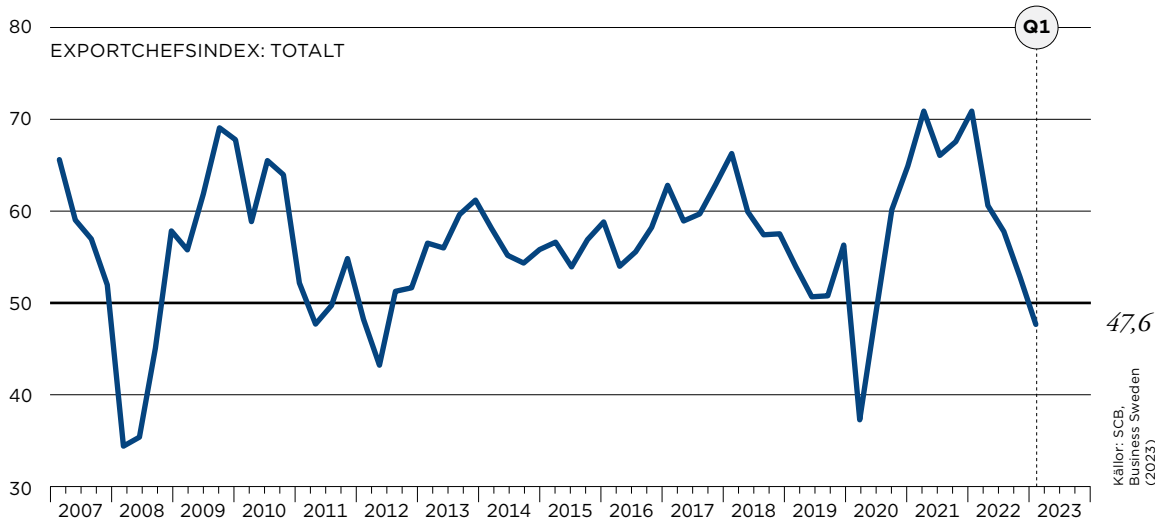

LENA SELLGREN

Chefekonom
Business Sweden

FORTSATT NEDGÅNG I EXPORTCHEFSINDEX

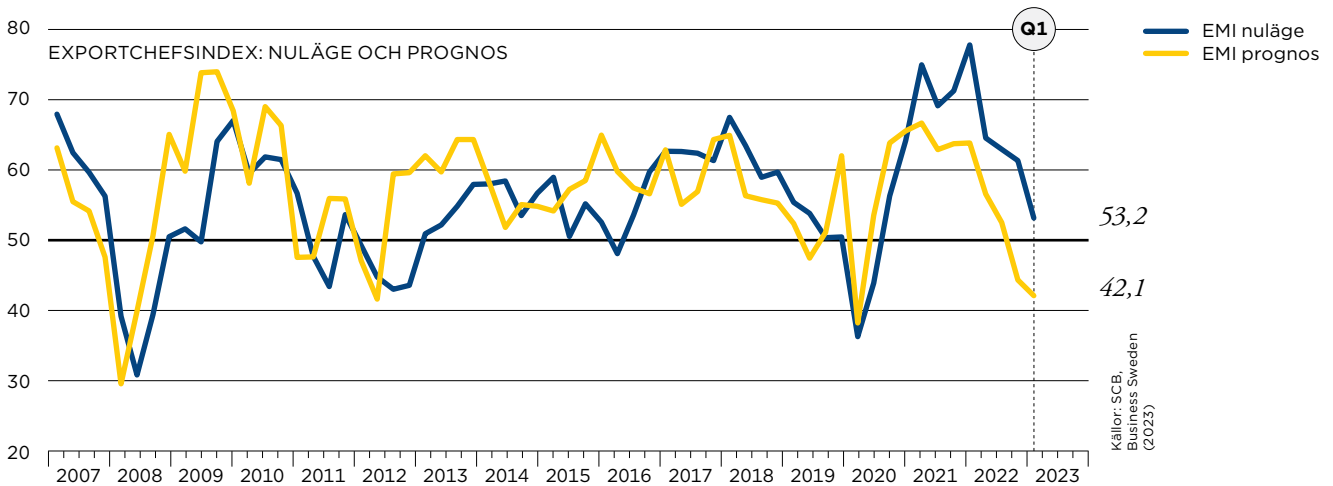
FORTSATT NEDGÅNG I EXPORTCHEFSINDEX (EMI) FÖRSTA KVARTALET

Business Swedens Exportchefsindex (*Export Managers' Index, EMI*) som speglar stämningläget bland svenska varu- och tjänsteexportörer fortsatte som förväntat sin trendmässiga nedgång. EMI föll med 5,2 enheter till 47,6 första kvartalet i år, från 52,8 fjärde kvartalet i fjol. Det är första gången sedan tredje kvartalet 2020 som EMI ligger under

50-strecket. Att EMI ligger under 50 – som är skiljelinjen mellan optimism och pessimism – betyder att det är fler exportföretag som tror på en försvagning än en förstärkning av exportutvecklingen. Det signalerar att exportföretagen har en pessimistisk syn.

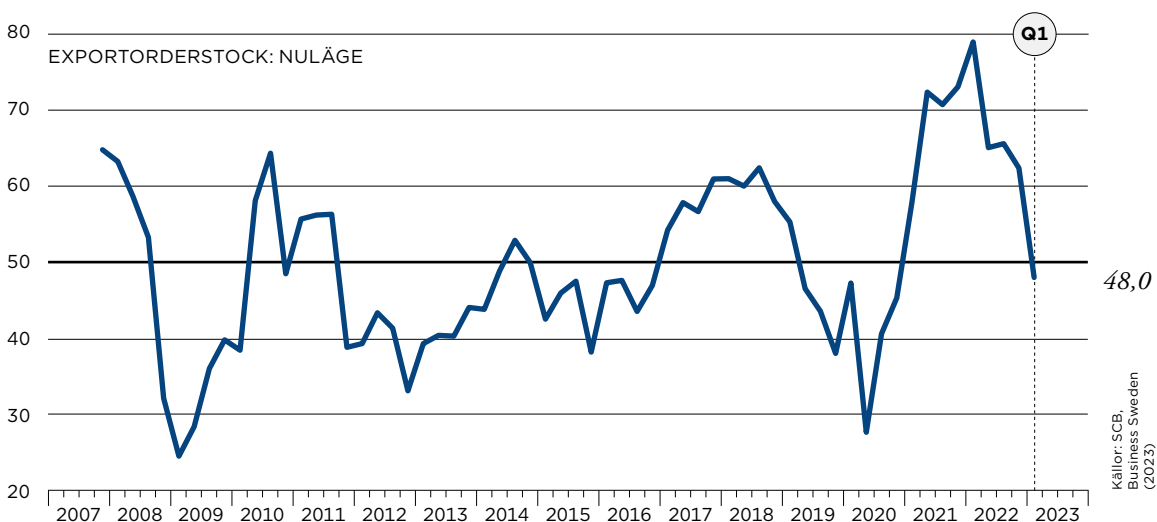
ALLT MER DYSTER FRAMTIDSSYN BLAND EXPORTCHEFERNA

Det var framför allt exportföretagens syn på nuläget som drog ner EMI första kvartalet i år. EMI nuläge föll med hela 8,2 enheter till 53,2 första kvartalet, från 61,4 sista kvartalet i fjol. EMI prognos – som är delindex för de framåtblickande frågorna – fortsatte också nedåt. EMI prognos föll dock mer måttligt med 2,2 enheter till 42,1 första kvartalet, från 44,3 fjärde kvartalet.

Index för synen på nuläget ligger fortsatt över 50-strecket men ligger nu under sitt historiska genomsnitt på 56,0 för perioden 2007–2022. Index för synen på tre månaders sikt ligger en bra bit under 50-strecket och på den lägsta nivån sedan andra kvartalet 2020. Sammantaget signalerar det att exportcheferna fortsatt har en optimistisk syn i nuläget medan allt fler har en allt mer dystert syn när de blickar framåt.

PESSIMISTISK SYN PÅ EXPORTORDERSTOCKARNA

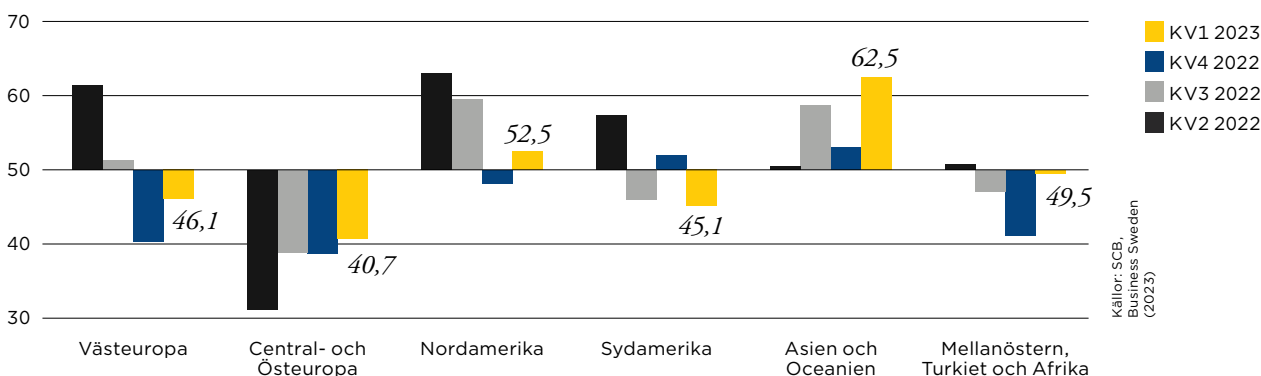

Efter att ha legat på en historiskt hög nivå de senaste tre kvartalen störtade index för synen på exportorderstockarna första kvartalet i år. Index föll påtagligt med hela 14,5 enheter till 48,0 första kvartalet, från 62,5 fjärde kvartalet

i fjol. Det historiska genomsnittet för perioden 2007–2022 ligger på 50,1. Att index ligger under 50 indikerar att det är fler exportföretag som är missnöjda med exportorderstockarna än företag som är nöjda.

KRAFTIG UPPGÅNG I FÖRVÄNTAD EXPORTEFTERFRÅGAN FRÅN ASIEN

EXPORTEFTERFRÅGAN PER REGION: PROGNOSEN

Källor: SCB, Business Sweden (2023)

Utvecklingen i index för förväntad exportefterfrågan skiljer sig åt mellan de olika regionerna. Index återhämtade sig dock i samtliga regioner första kvartalet, jämfört med föregående kvartal. Undantaget är Sydamerika där index föll ner under 50-strecket. Index för förväntad exportefterfrågan från Asien ökade kraftigt med 9,5 enheter till 62,5 första kvartalet, från 53,0 fjärde kvartalet. Det är nästan i nivå med det historiska genomsnittet på 65,6 för perioden 2007–2022.

Även index för förväntad exportefterfrågan från Mellanöstern, Turkiet och Afrika ökade kraftigt med 8,4 enheter till 49,5 första kvartalet, från 41,1 fjärde kvartalet. Index för Västeuropa återhämtade sig efter att ha fallit trendmässigt under hela fjolåret men ligger fortsatt under 50. Index ökade med 5,8 enheter till 46,1 första kvartalet, från 40,3 fjärde kvartalet. Index för Central- och Östeuropa återhämtade sig också något och ökade

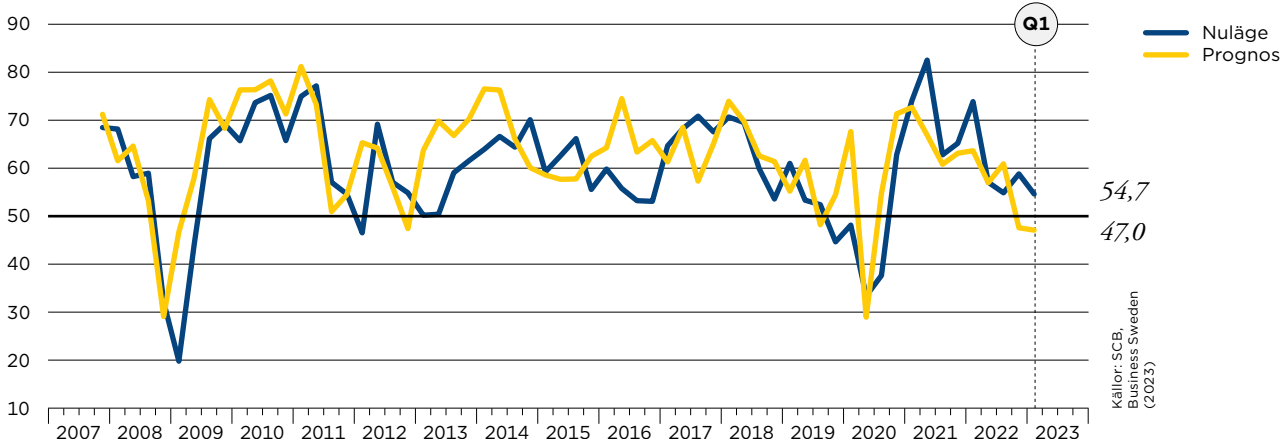
med 2 enheter till 40,7 första kvartalet, från 38,7 sista kvartalet i fjol.

Index för förväntad exportefterfrågan från Nordamerika ökade med 4,4 enheter till 52,5 första kvartalet, från 48,1 fjärde kvartalet. Index för Sydamerika föll emellertid med 6,8 enheter till 45,1 första kvartalet, från 51,9 föregående kvartal.

Sammantaget kan vi konstatera att index för förväntad exportefterfrågan ligger över 50-strecket för Asien och Nordamerika. Det indikerar att exportföretagen har en optimistisk syn på efterfrågan från dessa regioner. Index för Mellanöstern, Turkiet och Afrika ligger nära 50-strecket, vilket indikerar en balanserad syn. Däremot ligger index för förväntad exportefterfrågan från Västeuropa samt Central- och Östeuropa en bra bit under 50-strecket och indikerar därmed att exportföretagen har en dyster syn på efterfrågan från Europa. Även synen på exportefterfrågan från Sydamerika är dyster.

ALLT FÄRRE FÖRETAG HAR EN OPTIMISTISK SYN PÅ EXPORTFÖRSÄLJNINGEN

EXPORTFÖRSÄLJNING: NULÄGE OCH PROGNOSEN

Källor: SCB, Business Sweden (2023)

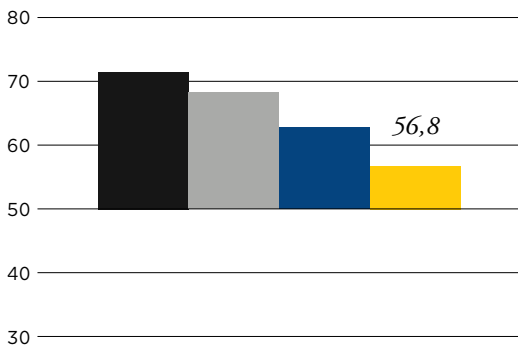
Index för exportförsäljningen i nuläget föll åter första kvartalet efter en tillfällig uppgång sista kvartalet i fjol. Index för exportförsäljningen i nuläget föll med 4,1 enheter till 54,7 första kvartalet, från 58,8 fjärde kvartalet i fjol. Index för förväntad exportförsäljning på tre månaders sikt var däremot i det närmaste oförändrat. Index föll med 0,5 enheter till 47,0 första kvartalet.

Det är den lägsta nivån sedan djupdykningen under coronapandemin andra kvartalet 2020.

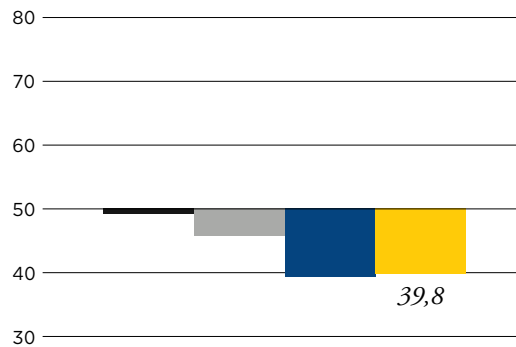
Att index för exportförsäljningen i nuläget ligger kvar strax över 50-strecket signalerar att företagen fortsatt har en optimistisk syn i nuläget. Att delindex för exportförsäljningen på tre månaders ligger under 50 indikerar att företagen fortsatt har en dyster syn när de blickar framåt.

FALLANDE OPTIMISM OM LÖNSAMHETEN I EXPORTFÖRSÄLJNINGEN

LÖNSAMHET EXPORTFÖRSÄLJNING: NULÄGE

LÖNSAMHET EXPORTFÖRSÄLJNING: PROGROS

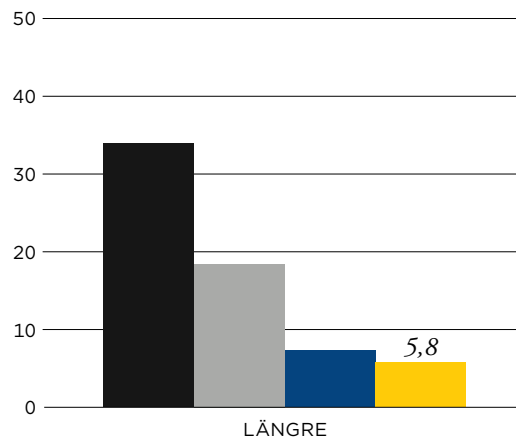
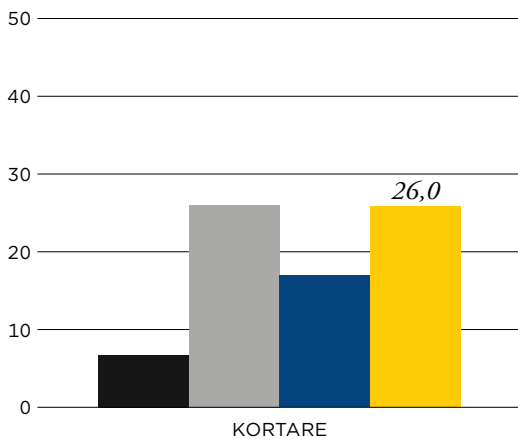
Källor: SCB, Business Sweden (2023)

Företagens bedömning av lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget föll fjärde kvartalet i rad. Index föll med 6 enheter till 56,8 första kvartalet, från 62,8 fjärde kvartalet. Index för bedömning av lönsamheten i exportförsäljningen på tre månaders sikt var däremot i det närmaste oförändrat. Index ökade med 0,5 enheter till 39,8 första kvartalet. Det är fjärde kvartalet i rad som index ligger under 50 när företagen blickar framåt.

Index för synen på lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget ligger trots fortsatt fall kvar en bit över 50-strecket men under sitt historiska genomsnitt på 57,9 för perioden 2007–2022. Det indikerar fortsatt optimism i nuläget. Att index för synen på tre månaders sikt ligger kvar tydligt under 50 indikerar att exportföretagen har en dystur syn på lönsamheten i exportförsäljningen när de blickar framåt.

ALLT FLER EXPORTFÖRETAG FÖRVÄNTAR SIG KORTARE LEVERANSTIDER

LEVERANSTIDER FÖR EXPORTEN: PROGROS, ANDEL SVAR I PROCENT

Källor: SCB, Business Sweden (2023)

Andelen exportföretag som förväntar sig längre leveranstider för exporten på tre månaders sikt fortsatte att falla första kvartalet. Andelen föll med 1,5 procentenheter till 5,8 procent första kvartalet, från 7,3 procent sista kvartalet i fjol. Däremot ökade andelen företag som förväntar sig kortare leveranstider för exporten med 9 procentenheter till 26 procent första kvartalet, från 17 procent fjärde kvartalet.

Att andelen företag som förväntar sig kortare leveranstider för exporten på tre månaders sikt ökar kan vara ett tecken på att störningar i leverantörskedjorna avtar. Men det kan också vara en indikation på att aktiviteten i ekonomin avtar (minskat resursutnyttjande).

OM BUSINESS SWEDENS EXPORTCHEFSINDEX

Business Sweden publicerar Exportchefsindex (*Export Managers' Index, EMI*) kvartalsvis sedan 2007. EMI tar temperaturen på svenska exportföretag och fungerar som en viktig konjunkturindikator på svensk export.

Undersökningen genomförs av Statistiska Centralbyrån (SCB). Respondenter är exportchefer eller personer med motsvarande befattning i svenska exportföretag. Undersökningen omfattar totalt 225 företag, varav 125 företag med en exportförsäljning på mer än 250 miljoner kronor (storföretag) och 100 företag med en exportförsäljning på 25–250 miljoner kronor (små och medelstora företag). EMI baserar sig på information från momsregistret och omfattar både varu- och tjänsteexport.

Exportchefsindex är uppbyggt i två delar, ett huvudindex och två delindex, där det ena delindexet beskriver nuläget och det andra förväntningarna om den närmaste framtiden. EMI konstrueras av svaren på sju frågor där tre handlar om nuläget och fyra är framåtblickande. De sju frågorna har lika stor vikt i EMI.

Mätningen för första kvartalet 2023 genomfördes under perioden 16 januari – 3 februari. Resultaten presenteras i form av ett så kallat diffusionsindex. Skiljelinjen mellan förstärkning och försvagning har fastställts till 50. Värdet över 50 innebär att det är fler som tror på en förstärkning än en försvagning och tvärtom. Resultatet viktas med företagets exportvärde. Svarefrekvensen uppgick till 80 procent, viktat.

Konjunkturinstitutet har utvärderat EMI i syfte att undersöka användbarheten av EMI för en prognos av exportutvecklingen. Resultatet visar att EMI har ett informationsinnehåll som ökar prognosprecisionen jämfört med det historiska genomsnittet. Det visar att EMI är användbart i detta syfte (se www.tinyurl.com/l8ebjmx).

Frågor i undersökningen:

EMI nuläge

- Hur bedömer du företagets exportförsäljning de senaste tre månaderna?
- Hur bedömer du storleken på företagets exportorderstock?
- Hur bedömer du att lönsamheten på exportförsäljningen är i nuläget?

EMI prognos, de kommande tre månaderna

- Hur bedömer du att efterfrågan på exportmarknaden kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att exportförsäljningen kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att lönsamheten på exportförsäljningen kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att företagets leveranstider på export kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?

Svaren på samtliga frågor bildar huvudindexet EMI.

APPENDIX

DATA: VIKTAD TIDSSERIE

INDIKATOR	URVAL	KV4 2022	KV1 2023	DIFF KV1 23 - KV4 22	
1. EMI totalt	Totalt	52,8	47,6	-5,2	↘
1. EMI totalt	25-250 mkr	50,2	52,8	2,6	↗
1. EMI totalt	>250 mkr	53,0	47,2	-5,8	↘
2. EMI nuläge	Totalt	61,4	53,2	-8,2	↘
2. EMI nuläge	25-250 mkr	51,3	53,0	1,7	↗
2. EMI nuläge	>250 mkr	62,1	53,2	-8,9	↘
3. EMI prognos	Totalt	44,3	42,1	-2,2	↘
3. EMI prognos	25-250 mkr	49,2	52,7	3,5	↗
3. EMI prognos	>250 mkr	43,9	41,3	-2,6	↘

INDIKATOR NULÄGE	URVAL	KV4 2022	KV1 2023	DIFF KV1 23 - KV4 22	
Fråga 1 - exportförsäljning	Totalt	58,8	54,7	-4,1	↘
Fråga 1 - exportförsäljning	25-250 mkr	54,5	56,1	1,6	↗
Fråga 1 - exportförsäljning	>250 mkr	59,2	54,5	-4,7	↘
Fråga 2 - exportorderstock	Totalt	62,5	48,0	-14,5	↘
Fråga 2 - exportorderstock	25-250 mkr	44,7	45,5	0,8	→
Fråga 2 - exportorderstock	>250 mkr	63,8	48,2	-15,6	↘
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	Totalt	62,8	56,8	-6,0	↘
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	25-250 mkr	54,5	57,6	3,1	↗
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	>250 mkr	63,4	56,7	-6,7	↘

INDIKATOR PROGNOSEN	URVAL	KV4 2022	KV1 2023	DIFF KV1 23 - KV4 22	
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	Totalt	45,2	41,6	-3,6	↘
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	25-250 mkr	46,2	54,5	8,3	↗
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	>250 mkr	45,1	40,6	-4,5	↘
Fråga 4a - Västeuropa	Totalt	40,3	46,1	5,8	↗
Fråga 4a - Västeuropa	25-250 mkr	44,8	54,1	9,3	↗
Fråga 4a - Västeuropa	>250 mkr	40,0	45,5	5,5	↗
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	Totalt	38,7	40,7	2,0	↗
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	25-250 mkr	40,2	41,5	1,3	↗
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	>250 mkr	38,7	40,6	1,9	↗
Fråga 4c1 - Nordamerika	Totalt	48,1	52,5	4,4	↗
Fråga 4c1 - Nordamerika	25-250 mkr	57,1	61,4	4,3	↗
Fråga 4c1 - Nordamerika	>250 mkr	47,6	52,0	4,4	↗
Fråga 4c2 - Sydamerika	Totalt	51,9	45,1	-6,8	↘
Fråga 4c2 - Sydamerika	25-250 mkr	51,8	41,7	-10,1	↘
Fråga 4c2 - Sydamerika	>250 mkr	51,9	45,2	-6,7	↘
Fråga 4d - Asien & Oceanien	Totalt	53,0	62,5	9,5	↗
Fråga 4d - Asien & Oceanien	25-250 mkr	56,4	51,2	-5,2	↘
Fråga 4d - Asien & Oceanien	>250 mkr	52,9	63,1	10,2	↗
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	Totalt	41,1	49,5	8,4	↗
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	25-250 mkr	44,2	47,0	2,8	↗
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	>250 mkr	41,0	49,6	8,6	↗
Fråga 5 - exportförsäljning	Totalt	47,5	47,0	-0,5	→
Fråga 5 - exportförsäljning	25-250 mkr	47,0	54,5	7,5	↗
Fråga 5 - exportförsäljning	>250 mkr	47,6	46,4	-1,2	↘
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	Totalt	39,3	39,8	0,5	→
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	25-250 mkr	48,5	51,5	3,0	↗
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	>250 mkr	38,6	38,9	0,3	→
Fråga 7 - leveranstider export	Totalt	45,2	39,9	-5,3	↘
Fråga 7 - leveranstider export	25-250 mkr	55,3	50,0	-5,3	↘
Fråga 7 - leveranstider export	>250 mkr	44,4	39,1	-5,3	↘

↗ = Δ > +1,0 → = Δ ≤ ±1,0 ↘ = Δ < -1,0

We help Swedish companies grow global sales and international companies invest and expand in Sweden.

BUSINESS-SWEDEN.COM

BUSINESS SWEDEN Box 240, SE-101 24 Stockholm, Sweden
World Trade Center, Klarabergsviadukten 70
T +46 8 588 660 00 info@business-sweden.com
www.business-sweden.com